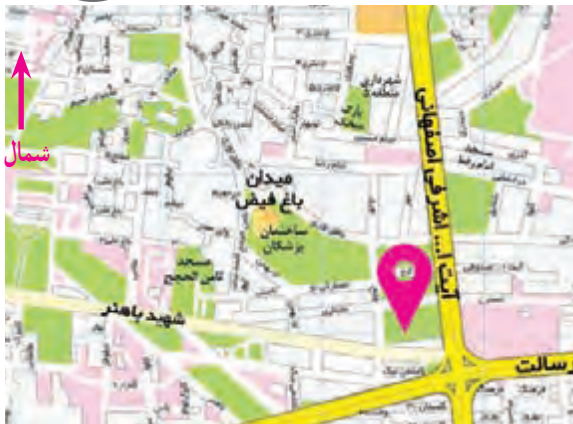

در فصل های دوم و سوم کتاب با نواحی طبیعی، فرهنگی و اقتصادی آشنا شدید.

در این درس نواحی سیاسی را مطالعه می کنیم و ویژگی های اصلی ناحیه سیاسی را برمی شمیریم.

ابتدا مثال را به دقت بخوانید و سپس، فعالیت را انجام دهید.

تصویر روبه رو یک مدرسه را نشان می دهد. این مدرسه سه رکن اصلی دارد: فضا و قلمرو جغرافیایی، سازه یا ساختار انسانی و نظام مدیریت.

۱- همان طور که در نقشه می بینید، مدرسه یک فضای جغرافیایی را اشغال کرده است و قلمروی دارد. وسعت فضای مدرسه حدود ۷۳۰ مترمربع است و از جنوب به خیابان شهید باهنر و از شرق به بلوار آیت الله اشرفی اصفهانی محدود شده است.

۲- منظور از سازه (ساختار) انسانی، جمعیت و روابط اجتماعی بین افراد است. (سازه انسانی مدرسه، شامل دانش آموزان و کارکنان آن یعنی مدیر، معاونان، معلمان، مسئول کتابخانه، مربی پرورشی و خدمتگزاران، است که با یکدیگر روابط متقابل دارند.)

۳- این مدرسه یک نظام مدیریت یا ساختار سازمانی دارد. (مدیر و معاونان با همکاری انجمن اولیا و مربیان، مدرسه را اداره می کنند.)

الف) تنظیم امور فضا: مدیریت مدرسه، امور مربوط به فضای

مدرسه را اداره می‌کند؛ برای مثال، دیوارکشی مناسب، نصب در برای ورود و خروج ایمن، چگونگی اختصاص یافتن فضای مدرسه به کلاس‌ها، نمازخانه، کتابخانه، آزمایشگاه، فراهم کردن تجهیزات لازم برای هر بخش از فضای مدرسه و امنیت و نظافت و بهداشت مدرسه.

ب) تنظیم روابط سازه انسانی: مدیریت، بر روابط اجتماعی

بین دانش‌آموزان با یکدیگر و با کارکنان مدرسه نظارت می‌کند تا نظم و

مقررات حفظ و حقوق و مسئولیت‌ها رعایت شود و هریک از کارکنان و دانش‌آموزان به نقش و وظیفه خود به درستی عمل کنند.

پ) تنظیم امور مدرسه با خارج از آن: مدیریت مدرسه با اداره آموزش و پرورش ناحیه در ارتباط است؛ بخشنامه‌ها

و دستورالعمل‌ها را از آنها دریافت می‌کند و وضعیت آموزشی دانش‌آموزان و عملکرد کارکنان را به آنها گزارش می‌دهد. مدیریت مدرسه با سایر مدارس در زمینه‌هایی چون مسابقات ورزشی، انجام آزمون و نظایر آن ارتباط برقرار می‌کند. همچنین، برای اموری چون امنیت، آب، برق، گاز، تعمیرات ساختمان مدرسه و سرویس رفت و آمد دانش‌آموزان با نهادها و مراکز مختلفی در خارج از مدرسه در ارتباط است. مدیریت مدرسه همچنین با خانواده‌های دانش‌آموزان ارتباط برقرار می‌کند.

پس از مطالعه دقیق؛ و درک مثال مدرسه، مثال دوم (فروشگاه چند طبقه) فعالیت را بررسی و مقایسه کرده و برای درک هر چه بهتر ارکان ناحیه سیاسی آماده شوید.

فعالیت

شمال ↑

تصویر روبه‌رو، یک فروشگاه چند طبقه را که در مساحتی معادل ۲۰۰۰ مترمربع در مجاورت یک خیابان اصلی واقع شده است، نشان می‌دهد.

الف) همفکری کنید و درباره سه رکن اصلی این فروشگاه توضیح دهید:

۱- قلمرو جغرافیایی فروشگاه

۲- سازه انسانی فروشگاه

۳- نظام مدیریت فروشگاه

ب) به نظر شما، مدیریت فروشگاه در هریک از موارد زیر چه وظایفی بر عهده دارد؟ توضیح دهید.

۱- تنظیم امور فضا

۲- تنظیم روابط سازه انسانی

۳- تنظیم روابط فروشگاه با خارج از آن.

هر ناحیهٔ سیاسی چند رکن یا ضلع دارد؛ این ارکان را روی شکل نشان دهید

اکنون با درک مثال‌ها و انجام دادن فعالیت، به مفهوم ارکان ناحیهٔ سیاسی بهتر پی می‌برید.

ارکان ناحیہ سیاسی

به‌طور کلی، هر ناحیهٔ سیاسی سه رکن یا سه ضلع دارد: قلمرو و فضای جغرافیایی، سازهٔ (ساختار) انسانی و نظام مدیریت.

ناحیهٔ سیاسی را تعریف کنید.

ناحیهٔ سیاسی به بخشی از سطح زمین گفته می‌شود که تحت مدیریت سیاسی یا فرمانروایی یک قدرت سیاسی باشد.

این قدرت یا مدیریت سیاسی ممکن است متعلق به یک فرد، یک نهاد، یک سازمان، شورا یا حکومت باشد که اداره آن فضای جغرافیایی را بر عهده گرفته است. ناحیه سیاسی نیز می تواند یک روستا، یک شهر، یک استان، یک کشور و حتی ناحیه وسیعی فراتر از یک کشور باشد.

3- ناحیہ سیاسی فراملی (منطقہ ای)

4- ناحیہ سیاسی ویژہ

ناحیه فرو ملی — شهرستان های استان خراسان جنوبی

ناحيه ملی — کشور مستقل ایران

انواع نواحی سیاسی 1- ناحیہ سیاسی فروملی

2- ناحیہ سیاسی ملی

انواع نواحی سیاسی

باتوجه به مقیاس فضای جغرافیایی و نظام مدیریت که یک فضای جغرافیایی را اداره می کند، نواحی سیاسی به انواع مختلف تقسیم می شوند که عبارت اند از: ناحیه سیاسی فروملی، ملی، فراملی (منطقه ای) و ویژه.

۱۔ ناحیہ سیاسی فروملی

یک واحد جغرافیایی مانند روستا، شهر، بخش، شهرستان و استان است که تحت مدیریت دهرداری، شهرداری، بخشداری، فرمانداری و استانداری قرار دارد.

۲۔ ناحیہ سیاسی ملی

هر کشور مستقل که نظام حکومتی مستقلی دارد، یک ناحیهٔ سیاسی ملی محسوب می‌شود.

ناحیهٔ سیاسی ملی و فرو ملی را مقایسه کنید.

منظور از ناحیه سیاسی فراملی چیست؟ سه رکن اصلی ناحیه سیاسی (قلمرو جغرافیایی، سازه انسانی، نظام مدیریت) را در این ناحیه سیاسی فراملی بررسی کنید.

۳- ناحیه سیاسی فراملی (منطقه‌ای)

عبارت است از چند کشور که تحت اداره یک نظام مدیریت منطقه‌ای قرار گرفته‌اند؛ مانند اتحادیه اروپا.

۱ اتحادیه اروپا از ۲۷ کشور اروپایی تشکیل شده است. این کشورها مستقل‌اند اما با هم متحد هستند و پذیرفته‌اند که از نظام مدیریت مشترکی تبعیت کنند. ۲ کشورهای عضو این اتحادیه برای تحقق مدیریت مشترک، رؤسای را برای شورا و مجلس قانون‌گذاری اروپا، بانک مرکزی اروپا و نظایر آن انتخاب می‌کنند.

۳ کشورهای اتحادیه اروپا در امور سیاست خارجی، کشاورزی، تجارت، محیط زیست و نظایر آن، از اصول و شیوه‌های مشترکی پیروی می‌کنند.

۴ اغلب کشورهای اتحادیه اروپا یورو را به عنوان واحد پول مشترک پذیرفته‌اند. همچنین ۵ برای تسهیل رفت‌وآمد مردم به برخی کشورهای عضو به منظور زندگی، کار، تحصیل یا سرمایه‌گذاری، اخذ روادید (ویزا) بین این کشورها لغو شده است و افراد می‌توانند بر طبق پیمان «شنگن» آزادانه و بدون نیاز به روادید به این کشورها، سفر کنند.

ناحیه سیاسی فراملی - اتحادیه اروپا

ناحیه سیاسی ویژه

۱- نواحی خود مختار ۲- مناطق آزاد تجاری

۴- ناحیه سیاسی ویژه

ناحیه‌ای است که نظام مدیریت مخصوص به خود دارد؛ مانند نواحی خودمختار و مناطق آزاد تجاری.

• نواحی خودمختار به استان‌ها یا ایالت‌هایی گفته می‌شود که به دلیل شرایط قومی و مذهبی و نظایر آن، از استقلال محدودی برخوردارند و در امور سیاست خارجی و دفاع، تابع حکومت مرکزی هستند. (به عبارت دیگر، خودمختاری، استقلال محدود یک واحد سیاسی در اداره امور خود در داخل یک کشور است.)

از نواحی خودمختار جهان می‌توان به نخجوان در جمهوری آذربایجان، بندر هنگ کنگ (چین) و کردستان در عراق اشاره کرد.

• مناطق آزاد تجاری چنان‌که در درس قبل گفته شد، مناطقی هستند که برخی قوانین و مقررات کشور در آنها اجرا نمی‌شود؛ برای مثال، اتباع خارجی می‌توانند بدون اخذ روادید (ویزا) از قبل، به مناطق آزاد تجاری یک کشور وارد شوند و یا قوانین مالیاتی و گمرکی کشورها در مورد سرمایه‌گذاری در مناطق آزاد اجرا نمی‌شود.

ناحیه سیاسی ویژه - ناحیه خودمختار نخجوان

ناحیه سیاسی ویژه - منطقه آزاد قشم - ایران

قلمرو و فضای جغرافیایی، سازه انسانی و نظام مدیریت.

ویژگی مهم کانون ناحیه سیاسی چیست؟ برای انواع نواحی سیاسی مثال بزنید.

کانون ناحیه سیاسی

هر ناحیه سیاسی کانونی دارد که محل تمرکز قدرت سیاسی است و قدرت سیاسی از آن نقطه در سطح ناحیه سیاسی اعمال می شود. کانون نواحی سیاسی همان پایتخت ها، مراکز ایالت ها و استان ها و شهرهای مهم ناحیه ای یا مقر سازمان های بین المللی هستند.

نظام مدیریت؛ برای اداره بهتر فضای جغرافیایی خود، چه کار مهمی انجام می دهد؟ مثال بزنید.

فضای جغرافیایی ناحیه سیاسی

هر ناحیه سیاسی فضای جغرافیایی را در بر می گیرد و نظام مدیریت، برای اداره بهتر امور، آن فضا را به واحدهای تقسیم بندی کرده است. برای مثال فضای جغرافیایی کشور ما به استان، شهرستان و ... تقسیم بندی شده است.

قلمرو نواحی سیاسی؛ چگونه از هم جدا می شوند؟ توضیح دهید.

مرز ناحیه سیاسی

هر ناحیه سیاسی دارای مرز و قلمروی است. خطوط مرزی حد اعمال اراده سیاسی یک نظام مدیریت یا حکومت هستند. به عبارت دیگر، از آن حد به بعد، مدیریت و اراده سیاسی نهاد فرمانروایی، قابلیت اعمال و اجرا ندارند. به تصویر روبه رو توجه کنید. رابطه تابلو با مرز ناحیه سیاسی چیست؟ توضیح دهید.

فعالیت

برای درک هر چه بهتر **ارکال اصلی** نواحی سیاسی؛ سوالات کاربردی فعالیت را پاسخ دهید.

۱- الف) چرا شهرستان و استان، ناحیه سیاسی محسوب می شود؟
ب) چرا دانش آموزی که مدرسه اش در ناحیه ۶ آموزش و پرورش یک شهر قرار گرفته است، نمی تواند برای پیگیری امور کارنامه خود به ناحیه ۷ آموزش و پرورش آن شهر مراجعه کند؟ چرا فردی که می خواهد شماره پلاک خودرو دریافت نماید در استان کرمان زندگی می کند، نمی تواند در استان یزد این کار را انجام دهد؟ توضیح دهید.

۲- با توجه به پیش دانسته های خود، درباره استان محل زندگی تان به عنوان یک ناحیه سیاسی توضیح دهید.

قلمرو جغرافیایی: (مساحت و موقعیت نسبی).....

سازه انسانی: (تعداد کل جمعیت استان و ترکیب آن).....

نظام مدیریت: (سازمان اداره کننده و مرکزی یا کانون آن).....

عنوان جغرافیای سیاسی؛ از کدام عناصر ترکیب شده است؟ چرا؟

جغرافیای سیاسی

اکنون که مفهوم ناحیه سیاسی را دریافتید، خوب است بدانید مطالعه نواحی سیاسی یکی از موضوعات رشته «جغرافیای سیاسی» است. جغرافیای سیاسی شاخه‌ای از علوم جغرافیایی است. عنوان جغرافیای سیاسی، از دو عنصر «جغرافیا» و «سیاست» ترکیب شده است؛ زیرا جغرافیا و فضای جغرافیایی بر تصمیمات سیاسی، تأثیر می‌گذارند و برعکس، سیاست و تصمیم‌گیری‌های سیاسی نیز روی فضای جغرافیایی اثر می‌گذارند و آنها را تغییر می‌دهند.

برای اینکه هر چه بیشتر به این رابطه پی ببرید، مثال‌ها را بخوانید و فعالیت را انجام دهید.

با توجه به تأثیر جغرافیا و فضای جغرافیایی بر تصمیمات سیاسی و سیاست و تصمیم‌گیری سیاسی؛ بر جغرافیا و فضای جغرافیایی؛ شش مثال کتاب را بررسی و تعیین کنید، هر مثال در کدام مقوله قرار می‌گیرند؟ چرا؟

۱ اجرای طرح ترافیک؛ چه تأثیری بر فضای جغرافیایی کلان شهر مشهد گذاشته است؟

مثال

• تصمیم‌گیری‌های مدیریت سیاسی و اداری یک ناحیه بر فضای جغرافیای آن ناحیه تأثیر می‌گذارد؛ برای مثال، کلان‌شهر مشهد از جمله شهرهایی است که میزان سفرهای درون‌شهری در مناطق مرکزی آن، به‌ویژه در ایام تابستان، بسیار زیاد است. مراکز مهم تجاری، مذهبی، فرهنگی و خدماتی این شهر بیشتر در مرکز آن مستقر شده‌اند. همین امر موجب راه‌بندان‌های شدید، اتلاف وقت مردم و آلودگی هوا شده است.

شورای ترافیک استان خراسان رضوی و سازمان حمل و نقل شهرداری مشهد با طراحی و اجرای محدوده طرح ترافیک زوج و فرد، سعی در حل این مشکل کرده‌اند. براساس این طرح، ورود خودروهای غیرمجاز به محدوده تخلف محسوب می‌شود و جریمه دارد. برای کنترل این محدوده، دوربین‌های مخصوصی در معابر نصب شده‌اند. آمدوشد در محدوده طرح ترافیک بیشتر با وسایل حمل و نقل عمومی صورت می‌گیرد.

اجرای طرح ترافیک چه تأثیری بر فضای جغرافیایی این ناحیه دارد؟

کدام ویژگی های فضای جغرافیایی ؛ منطقه خلیج فارس ، سیاست های جهانی را تحت تاثیر قرار می دهد و موجب کشمکش بین حکومت ها می شود؟

مثال

۲

• منطقه خلیج فارس منطقه ای مهم و حیاتی است زیرا این منطقه در حال حاضر مهم ترین انبار نفت جهان است و کشورهای عمده صادر کننده نفت در این منطقه واقع اند. وجود آبراهه مهمی چون تنگه هرمز و دسترسی به آب های آزاد اقیانوس ها از طریق آن، اهمیت خاصی به این منطقه داده است. خلیج فارس از دیرباز مورد توجه قدرت های بزرگ جهان بوده است.

در گذشته، کشورهای استعمارگر روسیه و انگلستان برای دستیابی به این منطقه با یکدیگر به رقابت می پرداختند. امروزه نیز کشورهای سلطه گر نظیر آمریکا و انگلیس با ایجاد پایگاه های نظامی و نفوذ در کشورهای اطراف خلیج فارس، سعی می کنند کنترل این منطقه را به دست گیرند. از این رو، منطقه خلیج فارس سیاست های جهانی را تحت تاثیر قرار می دهد و موجب کشمکش بین حکومت ها می شود.

کدام ویژگی های فضای جغرافیایی ؛ شبه جزیره کریمه ، موضوع کشمکش بین اوکراین و روسیه با مداخله آمریکا و دولت های غربی عضو پیمان ناتو تبدیل شده است؟

مثال

۳

• شبه جزیره کریمه در شمال دریای سیاه و جنوب اوکراین واقع شده است. این شبه جزیره که یک منطقه گردشگری و کشاورزی نیز است، موقعیت جغرافیایی مهمی دارد. کریمه تا پیش از «فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی*» بخشی از خاک اوکراین محسوب می شد. در سال ۲۰۱۶ میلادی، مردم کریمه در یک همه پرسی خواهان الحاق (پیوستن) جمهوری خودمختار کریمه به روسیه شدند و به این ترتیب، کریمه به روسیه پیوست. روسیه در این شبه جزیره پایگاه های دریایی دارد. دولت های غربی معتقدند که تسلط بر منطقه کریمه، فرمانروایی بر دریای سیاه و منطقه اوراسیاست و به همین دلیل، به پیوستن کریمه به روسیه اعتراض دارند.

امروزه این شبه جزیره به موضوع کشمکش بین اوکراین و روسیه با مداخله آمریکا و دولت های غربی عضو پیمان ناتو* تبدیل شده است.

موقعیت جغرافیایی شبه جزیره کریمه

منظره ای از شبه جزیره کریمه

توافق و تصمیمات سیاسی و اقتصادی ؛ دو کشور انگلستان و فرانسه چه تاثیری بر فضای جغرافیایی ناحیه دریای مانش ؛ به ویژه کشور انگلستان داشته است؟

• توافق ها و تصمیمات سیاسی و اقتصادی حکومت ها بر فضای جغرافیایی تأثیر می گذارد. در سال ۱۹۸۶ میلادی، براساس تصمیم و توافق حکومت های انگلستان و فرانسه طی قرارداد مشترکی، عملیات احداث تونل مانش آغاز شد و سرانجام، در سال ۱۹۹۴ میلادی این تونل افتتاح گردید. تونل مانش با ۵۲ کیلومتر طول، در ۴۰ متری زیر دریا ساخته شده است. این تونل که برخی آن را یکی از عجایب هفت گانه جدید جهان نامیده اند، انگلستان را که از قاره اروپا جدا مانده بود، به آن قاره متصل کرده است. سفر مردم به دو کشور فرانسه و انگلستان را نیز از طریق قطار به یکدیگر آسان نموده و به این ترتیب، روابط اقتصادی و تجاری بین این کشور با قاره اروپا تسهیل شده است.

سیاست ها و تصمیمات حکومت ها؛ در زمینه های مختلف ، چه تاثیری بر فضای جغرافیایی کشور ها می گذارد؟

• سیاست ها و تصمیماتی که حکومت یک کشور در زمینه اقتصاد، اشتغال و توزیع درآمد اتخاذ می کند و همچنین نوع برنامه ریزی و بودجه ای که به نواحی مختلف کشور (شهر، روستا، استان و ...) اختصاص می دهد، بر توزیع امکانات و تجهیزات در نواحی مختلف اثر می گذارد. در نتیجه، ممکن است توزیع امکانات مناسب و عادلانه یا به دور از عدالت باشد و چشم اندازها و فضاهای جغرافیایی متفاوتی ایجاد شود.

پایگاه نظامی ایالات متحده آمریکا در فیلیپین

خیابانی در مانیل - پایتخت فیلیپین

استفاده از کار کودکان در جمع آوری زباله - فیلیپین

بیش از چهار میلیون نفر از مردم فیلیپین در زاغه ها زندگی می کنند.

ایدئولوژی حکومت ها بر فضای جغرافیایی تأثیر می گذارد. به تصاویر زیر توجه کنید.

بانوان در فضای مخصوص خود به راحتی و با رعایت موازین شرعی و دینی ورزش و تفریح می کنند. ساختن این نوع فضاهای جغرافیایی تجلی ایدئولوژی اسلامی و توجه به ارزش های دینی در حکومت اسلامی است.

دو قطبی شدن شهرها و پیدایش مناطق مرفه نشین، که به طبقه ثروتمند اختصاص دارد و مناطق فقیرنشین که فاقد امکانات اند، از ویژگی های ایدئولوژی سرمایه داری است.

آثار معماری سوسیالیستی در اتحاد شوروی سابق و کشورهای اروپای شرقی دیده می شود. ایدئولوژی سوسیالیسم با مالکیت خصوصی مخالف است و منافع جمعی را بر منافع فردی مقدم می شمارد و بر تساوی و برابری تأکید می کند. از این رو، در فضاهای شهری این کشورها بلوک های مسکونی یک دست و هم شکل که نمای یکسان دارند، فراوان مشاهده می شود.

بعد از مطالعه دقیق مثال ها ؛ ضمن گفتگو و بحث و تبادل نظر ، سوالات را پاسخ دهید.

گفت و گو کنید

گفت و گو کنید و پاسخ دهید.

۱- کدام یک از مثال های ۱ تا ۶، تأثیر فضای جغرافیایی بر سیاست و کدام یک تأثیر تصمیم گیری های سیاسی را بر فضای جغرافیایی نشان می دهد؟

۲- الف) به نظر شما، کدام یک از مثال ها تأثیرات متقابل جغرافیا و سیاست را نشان می دهد؟ ب) از این مثال ها چه نتیجه ای می گیرید؟

۳- آیا می توانید یک منطقه جغرافیایی - به جز آنچه در مثال ها بیان شد - را نام ببرید که روی سیاست های جهانی تأثیر می گذارد؟

اکنون با توجه به مثال ها و فعالیتی که انجام دادید، به تعریف جغرافیای سیاسی بهتر پی می برید. برای جغرافیای سیاسی، تعاریف متعددی ارائه شده است اما به طور کلی،

جغرافیای سیاسی علم مطالعه کنش های متقابل جغرافیا و سیاست است و پیامدهای تأثیر این دو بر یکدیگر را تحلیل می کند.

جغرافیای سیاسی را تعریف کنید.

پیشگامان جغرافیای سیاسی

تندیس ابن خلدون (۱۴۰۶-۱۳۳۲م.)
در کشور تونس

آن روبرت ژاک تورگو (۱۷۸۱-۱۷۲۷م.)

ایمانوئل کانت (۱۸۰۴-۱۷۲۴م.)

فردریش راتزل (۱۸۴۴-۱۹۰۴م.)

موضوع جغرافیای سیاسی پیشینه‌ای طولانی دارد. در دوره یونان باستان، اندیشمندان و فلاسفه و مورخان چون افلاطون و ارسطو و هرودت و استرابو به مطالعه روابط کشورها و حکومت با محیط طبیعی‌شان توجه کردند. در دوره شکوفایی فرهنگ و تمدن اسلامی و رکود علمی در اروپا، حکیمان و سفرنامه‌نویسان و مورخان چون ابن بطوطه، فارابی، ناصر خسرو و... نظریه‌هایی در موضوع حکومت و یا شرایط طبیعی سرزمین‌ها مطرح کردند. ابن خلدون اندیشمند مسلمان اولین کسی است که نظریه‌ای مدون درباره کشور و دولت ارائه نمود و به موضوع قبیله و شهر در محیط بیابانی توجه کرد. با ورود به دوره نوزایی و از سده شانزدهم میلادی به بعد، به تدریج زمینه‌های وضع عنوان «جغرافیای سیاسی» و پدید آمدن این رشته علمی فراهم شد.

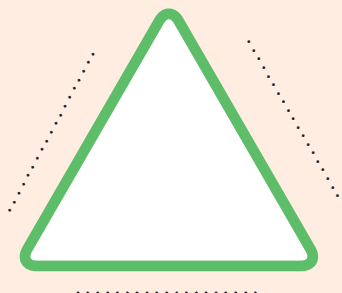
• بنابر مطالعاتی که تاکنون انجام شده ژاک تورگو، فیلسوف و سیاستمدار فرانسوی، نخستین کسی است که در سال ۱۷۵۱ میلادی - یعنی بیش از ۲۶۵ سال قبل - عنوان جغرافیای سیاسی را در دانشگاه سوربن به کار برد. وی طرح کتابی با عنوان جغرافیای سیاسی را ارائه داد. تورگو جغرافیای طبیعی را پایه و بنیاد جغرافیای سیاسی می‌دانست و به ارتباط میان هنر حکومت‌داری و کشورداری با محیط طبیعی و رابطه ملت و حکومت توجه داشت. تورگو جغرافیای سیاسی را علم کشور داری می‌دانست.

• ایمانوئل کانت، فیلسوف معروف آلمانی، بیش از بیست سال در دانشگاه انسان‌شناسی و جغرافیا تدریس کرد. او از نخستین کسانی است که ضمن توجه به جغرافیای طبیعی و انسانی، در آثار خود از عنوان جغرافیای سیاسی استفاده کرده است. او جغرافیای سیاسی را دانش جهانی و با ارزشی می‌دانست که در پی‌ریزی نظام‌های سیاسی و حقوقی تأثیرگذار است.

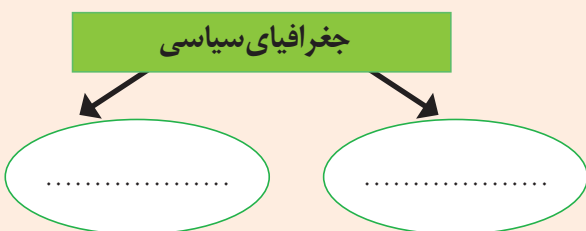
• فردریش راتزل از مشهورترین پیشگامان جغرافیای سیاسی است. راتزل، زیست‌شناس و جغرافی‌دان آلمانی، در سال ۱۸۹۷ میلادی کتاب «جغرافیای سیاسی» را نوشت و نظریه معروف «فضای زیستی یا حیاتی» را مطرح کرد. به نظر او، کشورها و حکومت‌ها همواره درگیر کشمکش بر سر تصاحب و کنترل فضای جغرافیایی هستند.

فعالیت

۱- سه رکن ناحیه سیاسی را روی سه ضلع بنویسید.

۲- در جاهای خالی کلمات مناسب بنویسید و سپس، جغرافیای سیاسی را تعریف کنید.

.....
.....

ارائه در کلاس

یکی از این دو فعالیت را انجام دهید.

۱- در هر گروه، یکی از مثال‌های شماره ۲، ۳، ۴ یا ۵ را انتخاب کنید و درباره تأثیرات متقابل فضای جغرافیایی و سیاست در هر ناحیه مطالبی مفصل تر از آنچه در کتاب آمده، تهیه کنید و در کلاس ارائه دهید. در ارائه خود از نقشه، عکس و سایر رسانه‌ها استفاده کنید.

۲- با راهنمایی معلم، درباره تأثیرات یک تصمیم‌گیری سیاسی بر یکی از نواحی جغرافیایی کشور یا فضای جغرافیایی محل سکونت خودتان، موضوعی را انتخاب کنید و درباره پیامدهای آن مطلبی تهیه کنید و در کلاس ارائه دهید. در ارائه خود از نقشه، عکس و سایر رسانه‌ها استفاده کنید.

مهارت‌های جغرافیایی

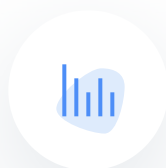
روی یک اطلس جغرافیایی یا نقشه دیواری جهان‌نما که در کلاس شما نصب شده است، مکان‌های زیر را پیدا کنید و موقعیت نسبی آنها را توضیح دهید:

بندرهنگ‌کنگ،
شبه‌جزیره کریمه،
تونل مانش،
جمهوری نخجوان،
منطقه آزاد تجاری قشم،
تنگه هرمز،
فاو.

اپلیکیشن درسی همیار

برنامه رایگان درسی همیار

تمام پایه ها

جواب کتاب ، تدریس و نمونه سوال

همیشه رایگان

برنامه همیار کاملا رایگان میباشد